

ИНФОРМАЦИЯ
за дейността на Висшия съдебен съвет,
представена по време на срещата с експертната мисия на
Европейската комисия по Механизма за сътрудничество и оценка

Представляващият Висшия съдебен съвет г-н Боян Магдалинчев представи изпълнените мерки в областта на **Независимостта и отчетността на съдебната власт** по препоръката за *установяване на практика назначаването на висши съдебни длъжности да бъде прозрачно и да се основава на качествата на кандидатите*. Той посочи, че ВСС чрез пленума и колегиите си е взел следните стратегически решения:

- Приета е Наредба № 1 от 09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, в която изчерпателно е регламентирана процедурата по избор на административните ръководители - откриване; публично оповестяване на предложенията за назначаването на административните ръководители и изискванията, на които следва да отговарят; публичното оповестяване на представената от тях документация; наличието на професионални и нравствени качества на кандидатите, както и системата за провеждане на избор;

- Пленумът на ВСС с решение от 16.03.2017 г. прие Правила за изменение и допълнение на Правилата за избор на председател на Върховния касационен съд, Върховния административен съд и главния прокурор, с което същите са приведени в съответствие с измененията в ЗСВ от м. април и м. август 2016 г. относно сроковете за откриване на процедурата; издигането на предложения за кандидатури, документацията, изслушването на кандидатите от пленумите на ВКС и ВАС и изразяване на становища за притежаваните от тях професионални качества и предварително обявяване на датата, часа и мястото на изслушване им.

Посочено бе, че през м. декември 2017 г. Съдийската колегия на ВСС обяви конкурси по реда на чл. 189, ал. 2 от ЗСВ за повишаване и заемане на 3 свободни длъжности за съдия във ВКС – гражданска колегия и 4 свободни длъжности за съдия във ВКС – наказателна колегия, като за гражданската колегия документи са подали 34 кандидати, а за наказателната колегия – 29, от които до участие са допуснати 28 кандидати. Г-н Магдалинчев поясни, че на последното заседание на Съдийската колегия, проведено на 02.10.2018 г. е открита процедурата по разглеждане на класираните кандидати в конкурса за наказателната колегия на ВКС и предстои обсъждането им на следващото заседание на колегията. Във връзка с кадровата дейност бе съобщено, че през м. декември 2017 г. Съдийската колегия е обявила 59 свободни длъжности за съдия в районните съдилища, от които 40 да се заемат след конкурси за преместване и за първоначално назначаване. Уточнено бе, че със същото

решение на Съдийската колегия на ВСС е обявен конкурс за преместване и заемане на 36 длъжности „съдия“ в районните съдилища.

Предоставена бе информация за обявеният от Съдийската колегия, през месец май 2018 г., конкурс за първоначално назначаване и заемане на шест длъжности за съдия в районните съдилища в Провадия, Велинград, Средец, Козлодуй и Лом, до участие в който са допуснати 103-ма кандидати.

Съобщено бе, че успешно са проведени обявените от колегията конкурси за заемане на 31 длъжности „младши съдия“ в окръжните съдилища, 31 длъжности „младши прокурор“ и 16 длъжности „младши следовател“, както и че с решение на Съдийската колегия от 05.12.2017 г. са повишени по реда на чл. 193, ал. 6 от ЗСВ следващите по реда на класирането 5-ма кандидати в обявения през 2016 г. конкурс за повишаване в длъжности и преместване чрез събеседване в окръжните съдилища.

Отчетено бе, че за периода от 20.05.2018 г. до 10.09.2018 г. са обявени осем процедури за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, като са проведени две процедури за избор. Назначени са трима заместници на административните ръководители по реда и при спазване на приетите от Съдийската колегия Правила за назначаване на заместници на административните ръководители.

По препоръката за *подобряване практическото функциониране на ИВСС и последващите действия на ВСС в отговор на констатациите на Инспектората, особено по отношение на въпроси, свързани с почтеността на магистратите и да се обмисли възможността за отправяне на искане за външна помощ, например СПСР и/или Съвета на Европа* г-н Магдалинов заяви, че препоръката е изпълнена, в частта провеждане на регулярни срещи между ИВСС и комисиите по дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората към двете колегии, и са изяснени проблемните моменти, касаещи проверките на ИВСС за дейността на магистратите.

В изложението си представляващият ВСС отчете, че в **областта на продължаване на реформата в съдебната власт**, а именно *намиране на решение на положението с натовареността в най-натоварените съдилища въз основа новите стандарти за натовареност и да се постигне съгласие по пътна карта за реформа на съдебната карта едновременно с развитието на електронното правосъдие* Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ (КСКНСС) прилага различни механизми за справяне с проблема с неравномерната натовареност между отделните съдилищата в страната. Акцентирано бе върху иницирираните законодателни промени и приети законодателни решения за промяната в правилата за местната подсъдност по определени категории дела; съкращаване на съществуващи незаети длъжности в ниско

натоварени съдилища и разкриването на такива в съдилища с по-висока степен на натовареност. Подробни разяснения представи г-жа Даниела Марчева - председателят на КСКНСС към Съдийската колегия. Тя подчерта, че подходът на Съдийската колегията за справяне с неравномерната натовареност е комплексен и цели облекчаване на най-натоварените съдилища чрез разпределяне на натовареността между по-ниско натоварените съдилища в страната. Посочено бе, че от 07.08.2018 г. са в сила законодателните изменения в ГПК, касаещи правилата за местната подсъдност на значителна част от гражданските дела в СГС и Софийски апелативен съд, за което принос има личната ангажираност на членовете на Съдийската колегия от парламентарната квота. Пояснено бе, че законодателните промени са инициирани от съдиите в СГС и припознати от ВСС като съществена стъпка за справяне с проблема с неравномерната натовареност, както и че те касаят между 30% - 40% от гражданските дела в СГС и Апелативен съд – София. Според г-жа Марчева в следващите 6 месеца предстои да се анализира резултатът от ефекта на законодателните промени. Тя съобщи за предприетите стъпки в областта на военното правораздаване и посочи, че представените предложения и становища от военните съдии за изменения и допълнения в редица закони са възможност да се разшири обемът на компетентност на военните съдилища и да се достигне по-висока натовареност, съизмерима с тази на наказателните колегии в окръжните съдилища. Пояснено бе, че с решение на Пленума на ВСС от 19.07.2018 г. предложенията на общите събрания на военните съдилища са изпратени на председателите на върховните съдилища и главния прокурор на Република България за изразяване на становища, в срок до 14.09.2018 г.

Становищата ще бъдат обобщени от Комисията по правни и институционални въпроси (КПИВ) и ще бъдат внесени за обсъждане в Пленума на ВСС. Изтъкнато бе, че КСКНСС е изисквала от центровете по медиация и спогодби, както и от съдиите, имащи интерес в областта на медиацията, предложения по отношение на съдебните спорове, които чрез законодателни изменения да подлежат на задължителна медиация и задължителен арбитраж, като способ за разтоварване на съдилищата в цялата страна. Съобщено бе, че с решение на Пленума на ВСС са преразпределени 11 щатни длъжности от по-ниско натоварени съдилища, като са разкрити съответно 8 щ. бр. в СГС и 3 щ. бр. в Специализирания наказателен съд.

Госпожа Марчева акцентира върху иницирираната процедура по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ, като посочи, че след предварително проучване на Комисията е предложено на Съдийска колегия да преназначи 16 съдии от районни съдилища, с натовареност под средната за страната в Софийски районен съд - гражданско отделение, и уточни, че предстои процедура за Специализирания наказателен съд и СГС. Отчетено бе, че КСКНСС е

предложила да се преназначат 6-ма съдии от окръжни съдилища в СГС и 3-ма в Специализирания наказателен съд.

Представена бе информация за проведената среща с ръководството на Софийски градски съд във връзка с вътрешно-организационните проблеми при неравномерното разпределение на първоинстанционните и въззивни граждански дела в двете колегии в СГС. Подчертано бе, че е налице проблем със сегашната редакция на ЗСВ, доколкото съдийското самоуправление се явява препятствие за разпределение на посочените дела между всички граждански съдии, поради липса на мнозинство, при формиране на решение от Общото събрание на съдиите, за постигане на еднаква натовареност.

По повод предложението за промяна в границите на съдебните райони на СРС, СГС и Софийски окръжен съд, г-жа Марчева разясни, че идеята е крайните райони на София-град, които са на еднакво разстояние от софийските съдилища и от съдилищата, които са в близост до гр. София да бъдат прехвърлени към района на съответните районни съдилища. Обърнато бе внимание, че е взет предвид принципа за достъп до правосъдие и в географски смисъл разстоянията за гражданите до съответния районен съд ще бъдат еднакви с времето, необходимо за придвижване до съответните съдилища в София.

Посочено бе, че във връзка със заповедното производство има съгласие от страна на ЕК и Програмата за структурни реформи, след отправено искане от страна на Пленума на ВСС, да се създаде проектен екип и да се включи за подкрепа създаването на системата за централизирано разпределение и обработка на заповедни дела, като се очаква се до м. септември 2019 г. да е готово техническото задание по проекта.

Предприетите от Прокурорската колегия действия в изпълнение на унифицирания подход за реформа на съдебната карта на районните прокуратури представи г-жа Даниела Машева – председател на Комисията по атестирането и конкурсите. Тя посочи, че основната цел е постигане на по-равномерна натовареност и повишаване ефективността на прокурорската работа. Отчетено бе, че с решение на Пленума на ВСС от м юли т.г., считано от 01.01.2019 г. ще бъдат закрити 11 районни прокуратури в страната и на тяхно място ще бъдат разкрити 11 териториални отделения принадени към съответните районни прокуратури в областните центрове. Подчертано бе, че не се касае за ограничаване достъпа на гражданите до прокурорската дейност, а ще се оптимизира работата на прокурорите и администрацията, ще се постигне по-голяма гъвкавост при разпределението на преписките и делата, като се цели от една страна равномерност на натовареността, а от друга постигане на по-голяма бързина при приключване на досъдебните производства.

Като успех бяха посочени успешно приключилите конкурси за младши прокурори и младши следователи, както и за първоначално назначаване на 15 прокурори в районните прокуратури в страната. Съобщено бе, че в ход са конкурсни процедури за повишаване и преместване във Върховна касационна прокуратура, Върховна административна прокуратура и НСлС, както и предстои обявяване на конкурси за апелативно, окръжно и районно ниво, вкл. чрез прилагане на процедури по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ. Отчетено бе регулярното и своевременно атестиране на прокурорите и следователите.

Председателят на Комисията по правни и институционални въпроси г-жа Цветинка Пашкунова представи напредъка по осъществяваните от ВСС европейски проекти в областта на натовареността. Тя уточни, че поради забавяне на обществените поръчки е поискано срокът за изпълнение на проекта „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ да се удължи до 31.12.2020 г. Междувременно стана ясно, че през м. юли и м. август т. г. са проведени обществени поръчки и са подписани договори с изпълнителите по проектите „Въвеждане на система за наблюдение и регулиране на натовареността на магистратите и съдебната администрация, създаване на стандарт за условията на труд в органите на съдебната власт и повишаване на ефективността на работата им“ и „Доразвитие и централизиране на порталите в сектор Правосъдие за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“.

Драгомир Кояджиков – член на КАК и КСКНСС към Съдийската колегия събщи, че от днес е сформиран нов състав на КАК, поради изтичане мандата на предходния. Той посочи, че по решение на Съдийската колегия съставът на комисията е увеличен на 13 съдии избрани от Пленумите на ВКС и ВАС, на квотен принцип. Обърнато бе внимание, че през 2018 г. за първи път се провежда атестиране на младшите съдии, при което са констатирани несъответствия в методика по атестиране поражащи въпрос справедливо ли е младши съдии с две годишен стаж да се атестират по същите правила като съдиите, които се атестират периодично на всеки пет години. Според г-н Кояджиков ще трябва да се създаде нова методика за атестиране на младшите съдии след приключване на обучението им в НИП и навършване на две години стаж в окръжните съдилища. Той събщи, че са готови становищата за професионалните и нравствени качества на кандидатите за административен ръководител на СГС и се очаква до края на м. ноември да бъде проведен избор. До края на годината предстои да се проведе избор за административни ръководители на Окръжен съд - Перник, Окръжен съд – Кюстендил, Административен съд – Кърджали, Административен съд – Бургас, Специализиран наказателен съд, Военен съд - София.

Председателят на Комисията по дисциплинарна дейност и взаимодействие с ИВСС (КДДВИВСС) към Прокурорската колегия г-жа Светлана Бошнакова представи основни акценти и аспекти в дейността на комисията. Тя отчете засилена активност на КДДВИВСС в настоящия състав на ВСС и посочи, че в периода януари - октомври 2017 г. Прокурорската колегия на ВСС е образувала 13 дисциплинарни производства срещу прокурори и следователи, 7 от които касаят случаи на неетично или друго поведение, несъвместимо със службата на магистрата. От началото на 2018 г. към 30.09.2018 г. са образувани 23 дисциплинарни производства, от които 11, касаят случаи на неетично или друго поведение несъвместимо със службата на магистрата. Седем от тези производства са приключили с решения на Прокурорската колегия за налагане на дисциплинарно наказание.

Общо 11 са неприключилите дисциплинарни производства срещу прокурори и следователи, които имат за предмет твърдения за неетично или поведение несъвместимо със службата на магистрата, от тях четири са образувани по предложение на ИВСС след извършена проверка по чл. 175к ЗСВ – установяване на действията накърняващи престижа на съдебната власт.

Посочено бе, че по едно от тези дела Прокурорската колегия е наложила дисциплинарно наказание – забележка. Отчетено бе установеното добро взаимодействие с ИВСС, въведената практика за съвместни срещи, два пъти годишно срещи, както и изясняването на проблемите във връзка с начина на изготвяне на данните за констатирани забавяния и присъждане на обезщетения във връзка със забавени производства. Отчетено бе, че въз основа на тези данни колегиите вземат решения за прилагане на мерки в прокуратурите и съдилищата за подобряване на работата им, намаляване на забавянията.

Посочено бе, че Прокурорската колегия се запознава и със заповедите на административните ръководители от прокуратурите за налагане на дисциплинарно наказание – „забележка“, което се потвърждава или отменя с решение на Колегията. Госпожа Бошнакова отчете, че Прокурорската колегия през 2018 г. е разгледала 12 заповеди от административни ръководители, от които 3 касаси неетично поведение или друго такова несъвместимо със службата на магистрата. За 2017 г. тези заповеди са били седем.